

DESI 2016 – Το επιμύθιο...

του Νεόφυτου Παπαδόπουλου [BEng, PhD, MBA], Διευθυντή του Γραφείου του Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας [Digital Economy and Society Index, DESI, <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/desi>], ως το σύνθετο δείκτη ψηφιακής επίδοσης και παρακολούθησης της εξέλιξης της ανταγωνιστικότητας κάθε χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

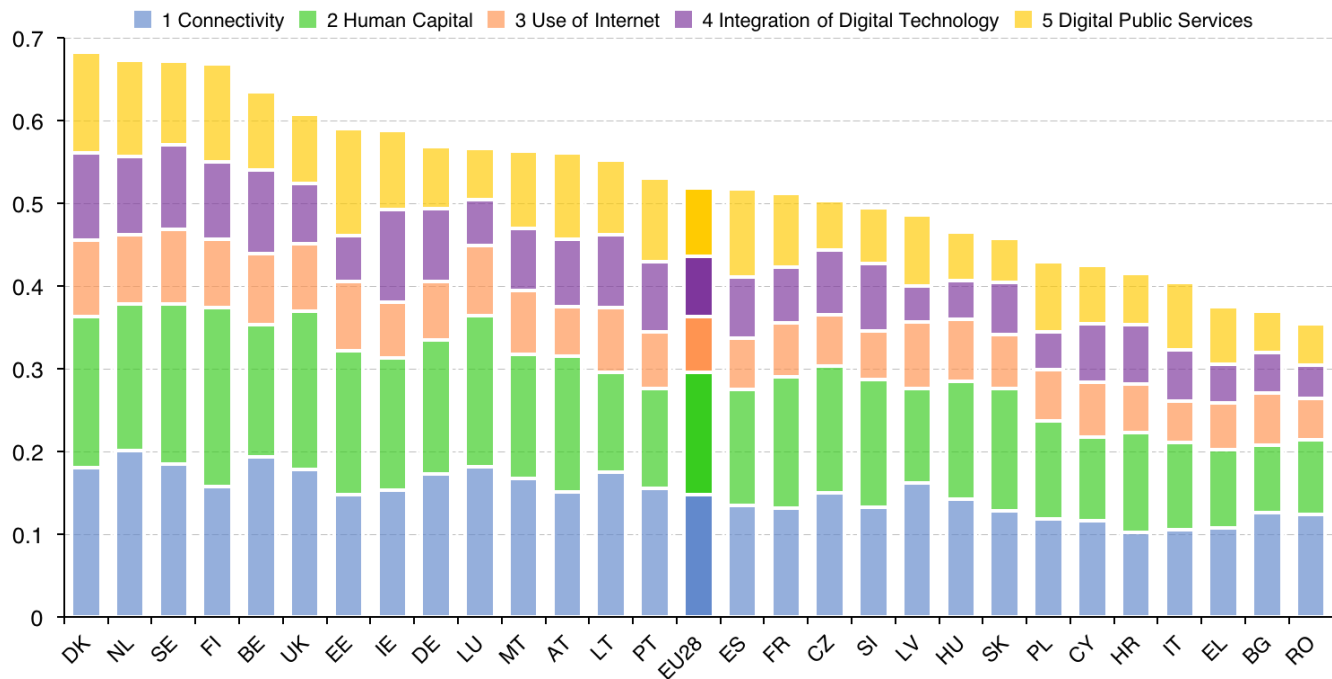
Δομή και διαστάσεις του σύνθετου δείκτη DESI

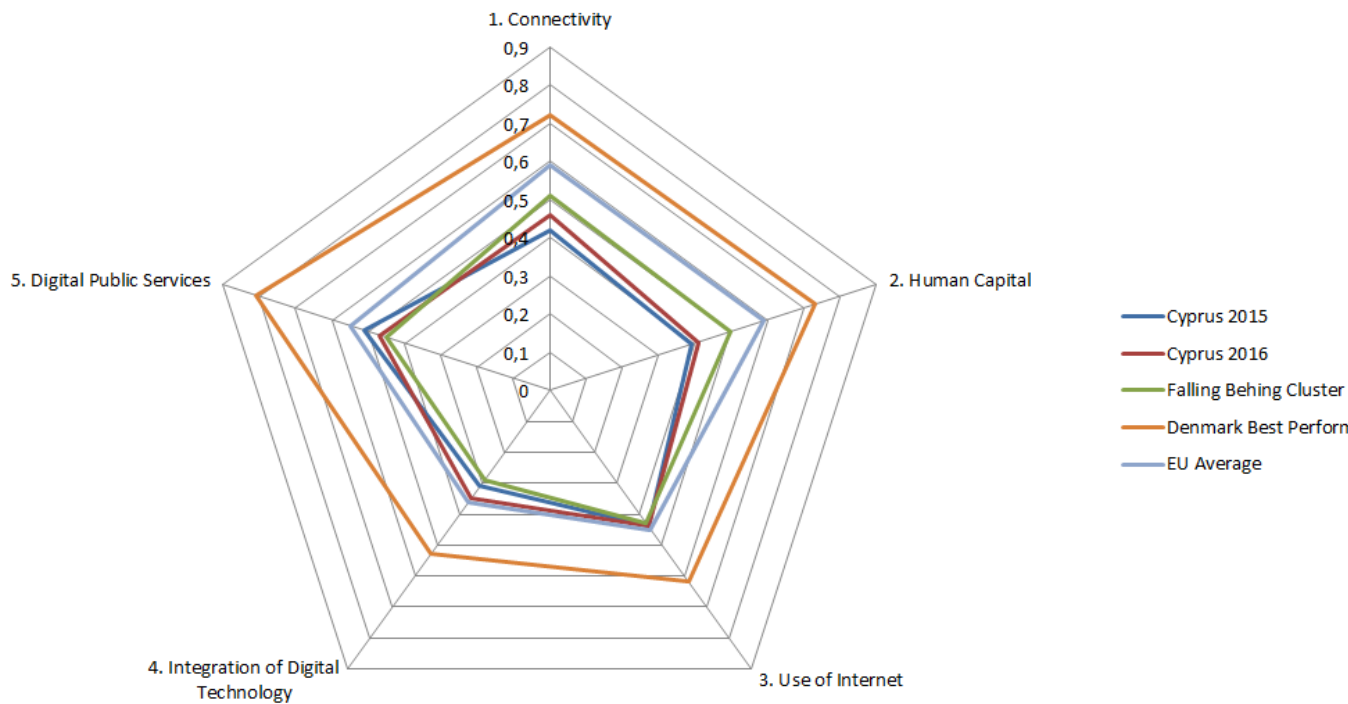
Οι επιλεγείσες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πέντε διαστάσεις αντανακλούν τη σημασία που δίνεται στη διαθεσιμότητα και χρήση ευρυζωνικής υποδομής [Connectivity], αλλά και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και συναφούς επιστημονικής κατάρτισης [Human Capital], ούτως ώστε να είναι δυνατή η αξιοποίηση της προοπτικής που προσφέρει η πρόσβαση στο διαδίκτυο από τους απλούς χρήστες [Use of Internet], τις επιχειρήσεις [Integration of Digital Technology], και τις κρατικές υπηρεσίες [Digital Public Services].

Στην έκδοση DESI 2016 η Κύπρος, παρά τη βελτίωση που παρουσίασε σε επιμέρους διαστάσεις του δείκτη, παραμένει στις χαμηλές θέσεις της συγκριτικής κατάταξης όπως και στην έκδοση DESI 2015.

Συγκριτική κατάταξη χωρών μελών βάσει του DESI 2016

Πηγή: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/desi>

Πηγή: Παρατηρητήριο Αγοράς ΓΕΡΗΕΤ [επεξεργασία δεικτών DESI]

Η αξιολόγηση των επιδόσεων της Κύπρου όπως καταγράφονται στο DESI 2016, θα πρέπει να γίνει, ιδανικά, με πρόθεση τη διαμόρφωση ενός μεσοπρόθεσμου ολιστικού στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της κυπριακής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών (αριθμός δικτύων σταθερής και κινητής σε αστικές και αγροτικές περιοχές) και της δομής της οικονομίας (υπηρεσίες έναντι τεχνολογίας), ενώ δεν θα παραγνωρίζει τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της χώρας (π.χ. επίπεδο ανεργίας, % νοικοκυριών με συνταξιούχους, συγκέντρωση πληθυσμού σε αστικές και αγροτικές περιοχές) τα οποία εκ των πραγμάτων δημιουργούν περιορισμούς στις επιδόσεις στην απουσία σοβαρών επενδύσεων από μέρους της πολιτείας (ανάπτυξη δικτύων, ψηφιακός αλφαριθμητισμός, δαπάνες εξοπλισμού από το χρήστη, κάμψη αντίστασης για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων).

Με προίκα την ικανοποίηση του πρώτου μέρους του στόχου που θέτει το ψηφιακό θεματολόγιο [<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/our-goals/pillar-iv-fast-and-ultra-fast-internet-access>] το οποίο αφορά στην κάλυψη με υποδομή ευρυζωνικής πρόσβασης 30Mbps όλης της χώρας, εκ μέρους των τεσσάρων παροχέων δικτύων σταθερής και κινητής που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, το στοίχημα για τη χώρα διαμορφώνεται ως ακολούθως:

1. Δημιουργία του κατάλληλου ρυθμιστικού περιβάλλοντος το οποίο να επιτρέπει επιτάχυνση των επενδύσεων για την ανάπτυξη δικτύων που να υποστηρίζουν ευρυζωνική πρόσβαση $\geq 100\text{Mbps}$ [πρόσφατα και οι δύο παροχείς δικτύων σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης, κοινοποίησαν στο ΓΕΡΗΕΤ τα επιχειρηματικά τους σχέδια αναφορικά με την ανάπτυξη των δικτύων τους την περίοδο 2016-2020].
2. Ενίσχυση της ζήτησης τόσο σε επίπεδο οικιακών χρηστών όσο και σε επίπεδο μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι δράσεις σε αυτό το επίπεδο πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση της διείσδυσης, μέσω της ανάπτυξης των ψηφιακών δεξιοτήτων, και στην αναβάθμιση του ρυθμού πρόσβασης, μέσω της παροχής και χρήσης ανεπτυγμένων ψηφιακών προϊόντων αλλά και της προσέλκυσης, καθώς και της παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη, εταιρειών υψηλής τεχνολογίας.
3. Ανασχεδιασμός της διεπαφής του κράτους με τον πολίτη και του κράτους με τον επιχειρηματικό κόσμο. Ανάληψη δράσεων ούτως ώστε η διεπαφή του επιχειρηματικού κόσμου με τον πολίτη να ακολουθεί την ίδια προσέγγιση. Προώθηση της κουλτούρας του ηλεκτρονικού επιχειρείν ούτως ώστε να ξεπεραστούν οι περιορισμοί της 'μικρής αγοράς' και της 'απόστασης', και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται έχοντας ως βάση την Κύπρο.

Καθίσταται προφανές ότι η σύζευξη των δράσεων *αναβάθμισης της προσφοράς* και *ενίσχυσης της ζήτησης* είναι απαραίτητη τόσο για να δικαιολογήσει την επένδυση όσο και για να επιτύχει ευρύ θετικό αντίκτυπο από την αξιοποίηση του ευρυζωνικού προϊόντος. Η θέση ενισχύεται από τα πορίσματα και τις εισηγήσεις που

περιλαμβάνονται στη μελέτη με τίτλο 'Broadband Acceleration Study for Cyprus' [<http://www.ocecpr.org.cy/el/content/paroyiasia-ton-apotelesmaton-tis-meletis-gia-tin-epispeysi-tis-anaptyxis-diktyon-epomenis>] την οποία εκπόνησε ο οίκος συμβούλων Analysys Mason [<http://www.analysysmason.com>] για λογαριασμό του ΓΕΡΗΕΤ με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης [www.ebrd.com]. Η Κύπρος χρειάζεται πέραν των δράσεων που τα θεσμικά της όργανα οφείλουν να αναλάβουν, και την ανάληψη συγκροτημένης και συνεχούς δράσης από άτομα και επιχειρήσεις που, λόγω της επιτυχημένης υιοθέτησης της τεχνολογίας της πληροφορίας, μπορούν να αναδειχθούν σε σημεία αναφοράς. Οφείλει, ως εκ τούτου, η πολιτεία να αναθεωρήσει τη μέχρι τώρα προσέγγισή της και να αξιοποιήσει ουσιαστικούς καθημερινούς πρωταθλητές.

Μέσα από αυτό το πρίσμα, και με γνώμονα την ανάπτυξη της αγοράς προς όφελος του καταναλωτή και της οικονομίας, το Γραφείο του Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) δημοσιεύει τις επόμενες μέρες τη ρυθμιστική προσέγγιση που προτίθεται να υιοθετήσει αναφορικά με τα δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς και τη θέτει σε δημόσια διαβούλευση. Ταυτόχρονα, οριστικοποιεί τα κριτήρια αξιολόγησης της προόδου ανάπτυξης δικτύων πρόσβασης υψηλών ταχυτήτων (οπτική ίνα, ομοαξωνικό καλώδιο), η παρακολούθηση και ανάλυση των οποίων θα οδηγήσει σε εισήγηση του ΕΡΗΕΤ προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων το 4Q2017, αναφορικά με το ενδεχόμενο και τη φύση κρατικής παρέμβασης, η οποία να αφορά στη ζήτηση ή και στην προσφορά, στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Παράλληλα, προχωρεί ο σχεδιασμός της στρατηγικής που το ΓΕΡΗΕΤ εκπονεί και αφορά στη διαμόρφωση μέτρων ενίσχυσης της ζήτησης με έμφαση στην αναβάθμιση των συνδέσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων ανάμεσα στους ανέργους, ως ομάδων προτεραιότητας. Πολύ σύντομα το ΓΕΡΗΕΤ θα απευθυνθεί σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για να παρουσιάσει τον σχεδιασμό του. Επιπρόσθετα, το ΓΕΡΗΕΤ επικαιροποιεί και προγραμματίζει την εκ νέου παρουσίαση στους καταναλωτές των εργαλείων που ανέπτυξε σε σχέση με την επιλογή και την αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων ευρυζωνικών υπηρεσιών σε σταθερή θέση, σε συνεργασία με τους παροχείς υπηρεσιών σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης.

Αναζητώντας συνέργειες στις δραστηριότητες των αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομείων, και με αναφορά στο όραμα της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς που παρουσίασε τον Μάιο του 2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή [[Digital Single Market, DSM, http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market_en](http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market_en)], το ΓΕΡΗΕΤ προωθεί πρωτοβουλίες εντός του 2016 στο επίπεδο της Ομάδας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για την Ταχυδρομική αγορά [[ERGP, http://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/ergp/index_en.htm](http://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/ergp/index_en.htm)], σε σχέση με το διασυννοριακό ταχυδρομείο ως συνιστώσας ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Η περίοδος 2016-2017 πρέπει να αντιπροσωπεύει χρονικό πλαίσιο έντονης δραστηριότητας στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών της Κύπρου, παράλληλα με την έντονη δραστηριότητα που θα αναπτύσσεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών, νομοθετικών και μη, που προβλέπεται να αναλάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάτω από την ομπρέλα του DSM. Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που θα της παρουσιαστούν για να επιτύχει αύξηση της

ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της χώρας. Οριζόντιο μοχλό ανάπτυξης και βασικό εργαλείο καλλιέργειας των συνθηκών λειτουργίας μιας αποδοτικής κρατικής μηχανής, μιας δημόσιας παιδείας ίσων ευκαιριών η οποία θα τροφοδοτεί μια επιχειρηματική αγορά 'χωρίς σύνορα', αποτελεί ο τομέας της τεχνολογίας των επικοινωνιών και της πληροφορίας. Η φύση του τομέα επιβάλλει τη διαμόρφωση σαφούς πολιτικής στο ανώτατο πολιτικό επίπεδο, και τη συντονισμένη υλοποίησή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους σε συνεργασία με την αγορά, σε συνθήκες διαρκούς παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων έναντι προκαθορισμένων δεικτών επιτυχίας, και με μηχανισμούς ανατροφοδότησης και, εφόσον απαιτείται, επανασχεδιασμού.